

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2022/23
Subject (*)	Introduction to Codicology		Code	710G04022
Study programme	Grao en Xestión Dixital de Información e Documentación			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Fourth	Optional	6
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Letras			
Coordinador	Santos Paz, Jose Carlos	E-mail	j.c.santos@udc.es	
Lecturers	Santos Paz, Jose Carlos	E-mail	j.c.santos@udc.es	
Web	https://coruna.academia.edu/Jos%C3%A9CSantosPaz			
General description	A materia pretende introducir o alumnado no estudo das formas que adopta o libro manuscrito antigo, medieval e renacentista, prestando especial atención á descrición morfolóxica dos soportes de escritura e aos procesos polos que estes pasan para recibiren a escritura. Outros aspectos salientables son os diferentes métodos de descrición e catalogación de libros antigos, o coñecemento de bibliotecas dixitais de manuscritos, así como coñecementos relacionados coa historia do libro, das bibliotecas e coa transmisión dos textos antes da aparición da imprenta. O enfoque da materia é teórico-práctico. A parte práctica realizarase sobre facsímiles e reproducións dixitais de manuscritos.			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	CE1 - Know and understand the theoretical and methodological principles of information and documentation management to apply them in their professional activity
A2	CE2 - Have the humanistic knowledge that allows you to have a solid culture to contextualise the acquired knowledge
A5	CE5 - Master the relevant sources of information that allow you to effectively meet the demands of users for both research and business
A6	CE6 - Search and retrieve information in various media to respond to the demand of information users
A8	CE8 - Master the different methods of representation of data, information and knowledge that ensure efficient recovery
A13	CE13 - Know and master the techniques and regulations for the creation and authentication, meeting, selection, organization, representation, preservation, recovery, access, dissemination and exchange, and evaluation of resources and information services
A19	CE19 - Determine and apply methods, measures and techniques designed to order, protect, preserve and restore data, information and documents of different nature
A20	CE20 - Master the bases to develop research activities using multidisciplinary methods and principles
B1	CB1 - Possess and understand knowledge that provides a basis or opportunity to be original in the development and / or application of ideas, often in a research context
B2	CB2 - Apply the knowledge acquired and their ability to solve problems in new or unfamiliar environments within broader (or multidisciplinary) contexts related to their area of study
B5	CB5 - Possess the learning skills that allow them to continue studying in a way that will be largely self-directed or autonomous
B8	CG3 - Capacity for planning, organization and management of resources, information and operations
B11	CG6 - Ability to understand the importance, value and function of the Digital Information and Documentation Management in the current ICT society
C1	CT1 - Express correctly, both orally and in writing, in the official languages ??of the autonomous community
C2	CT2 - Use the basic tools of information and communication technologies (ICT) necessary for the exercise of their profession and for learning throughout their lives

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences

CE1 - Coñecer e comprender os principios teóricos e metodolóxicos da xestión e documentación da información para aplicalos na súa actividade profesional	A1		
CE2 - Ter o coñecemento humanístico que lle permita ter unha cultura sólida para contextualizar os coñecementos adquiridos	A2		
CE5 - Dominar as fontes de información relevantes que permitan satisfacer de forma efectiva as demandas dos usuarios tanto para a actividade investigadora como para a empresarial	A5		
CE6 - Buscar e obter información en diversos medios para responder á demanda dos usuarios de información	A6		
CE8 - Dominar os distintos métodos de representación de datos, información e coñecemento que garanta a súa recuperación eficiente	A8		
CE13 - Coñecer e dominar as técnicas e normativas para a creación e autenticación, reunión, selección, organización, representación, preservación, recuperación, acceso, difusión, intercambio e avaliación de recursos e servizos de información	A13		
CE19 - Determinar e aplicar métodos, medidas e técnicas deseñadas para ordenar, protexer, conservar e restaurar datos, información e documentos de diferente natureza	A19		
CE20 - Dominar as bases para desenvolver actividades de investigación utilizando métodos e principios multidisciplinares	A20		
CB1 - Posuír e comprender coñecementos que proporcionan unha base ou oportunidade para ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación		B1	
CB2 - Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade para resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo		B2	
CB5 - Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan seguir estudando dun xeito que sexa en gran parte autodirixido ou autónomo		B5	
CG3 - Capacidade de planificación, organización e xestión de recursos, información e operacións		B8	
CG6 - Capacidade para comprender a importancia, valor e función da xestión dixital da información e documentación na actual sociedade das TIC		B11	
CT1 - Expresarse correctamente, oralmente e por escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma			C1
CT2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo das súas vidas			C2

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Introducción á Codicoloxía: historia da disciplina, conceptos, métodos e tendencias actuais.	
2. Soportes da escritura	Papiro Pergameo Papel Outros soportes
3. Formatos libraríos ata a Idade Moderna	Rolo Códice Outros formatos
4. Descrición morfolóxica do formato códice	Fascículos Preparación da páxina Escritura Ornamentación Encadernación
5. Problemas e métodos da catalogación de manuscritos.	

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Case study	A1 B2 B5 B8 C1 C2	12	18	30
Objective test	A1 A2 A5 A8 A13 C1	3	18	21

Workbook	A5 B5	0	37	37
Document analysis	A1 B2 B5 B8 C1 C2	12	24	36
Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A5 A6 A8 A13 A19 A20 B1 B11	24	0	24
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Case study	Estudo detallado de temas específicos relacionados coa descrición dos materiais que se estudan na materia.
Objective test	Exercicios individuais escritos de carácter teórico-práctico sobre as cuestións desenvolvidas durante o curso.
Workbook	Lectura por conta do estudante de textos de carácter académico achegados polo profesor. Estes textos permitirán completar a formación das aulas e serán o material sobre o que se programarán actividades prácticas avaliadas.
Document analysis	Exercicios de análise e descrición codicolóxica (sobre reproducións dixitais) ou, en xeral, relacionados cos contidos que se tratan nos diversos temas do programa. Tamén poderán ser Son actividades avaliadas de carácter individual.
Guest lecture / keynote speech	Exposición polo profesor de contidos relativos a cada un dos temas con apoio de documentación adicional en formato impreso ou dixital e de presentacións en powerpoint

Personalized attention	
Methodologies	Description
Document analysis Case study	O alumnado poderá consultar calquera tipo de dúbida ou problema coas actividades por medio de tutorías presencias, correo electrónico ou, eventualmente, a través de Teams.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Document analysis	A1 B2 B5 B8 C1 C2	Realización e entrega das actividades de cada tema propostas ao estudantado, que serán obxecto de debate nas clases prácticas. As actividades deberán entregarse por escrito nos prazos acordados.	25
Case study	A1 B2 B5 B8 C1 C2	Realización e entrega das actividades propostas ao estudantado en relación cos estudos de caso. Valorarase a intervención nas clases presencias.	25
Objective test	A1 A2 A5 A8 A13 C1	Realizarase unha proba escrita individual de carácter fundamentalmente práctico en cada unha das convocatorias oficiais (xuño e xullo).	50

Assessment comments

Sources of information

Basic	- Agatti, M. L. (2003). Il libro manoscritto: introduzione alla Codicologia. Roma: L'Erma - Petrucci, A. (1984). La descrizione del manoscritto: storia, problemi, modelli. Roma: Nuova Italia Scientifica - Ruiz, E. (2002). Introducción a la Codicología. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez - Ruiz, E. (1988). Manual de Codicología. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez - Sánchez Mariana, M. (1995). Introducción al libro manuscrito. Madrid: Arco Libros - Clemens, R. (2007). Introduction to manuscript studies. Ithaca: Cornell U. P. - Lemaire, J. (1989). Introduction à la Codicologie. Louvain-La-Neuve - Maniaci, M. (2002). Archeologia del manoscritto. Metodi, problemi, bibliografia recente. Roma: Viella - Gómez Rabal, A.-Hamesse, J.-Pavón Ramírez, M. (eds.) (2019). El lenguaje del arte. Evolución de la terminología específica de manuscritos y textos. Basel: Fédération Internationale des Instituts d'Études Médiévales (FIDEM) - Gillisen, L. (1977). Prolégomènes d'une codicologie. Recherches sur la construction des cahiers et la mise en page des manuscrits médiévaux. Gand - Muzerelle, D. (1997). Vocabulario de codicología. Madrid: Arco Libros
Complementary	- Díaz y Díaz, M. C. (1988). El códice calixtino de la catedral de Santiago. Estudio codicológico y de contenido. Santiago de Compostela - Szirmai, J. A. (1999). The Archaeology of Medieval Bookbinding. Ashgate - Pächt, O. (1993). La miniatura medieval: una introducción. Madrid: Alianza - VV. AA. (2011). La fabbrica del codice. Materiali per la storia del libro nel tardo medioevo. Roma: Viella - Suárez González, A. (1999). Cómo se elabora un libro en el siglo XII. El proceso de confección bibliográfica a través de los manuscritos calagurritanos. Kalakorikos 4, pp. 105-122. - Fernández, D. A.-Martí Martínez, C. (2017). Fragmentos de códices litúrgico-musicales en España: apuntes para una historiografía y una propuesta de descripción (en Hispania sacra, 139, vol. 69, pp. 49-60). - Santos Paz, J. C. (2019). «Tabulae capitulorum» de las obras profética de Hildegarde de Bingen (en: Diagnostica testuale. Le «tabulae capitulorum», pp. 223-260). Firenze: Edizioni del Galluzzo - Santos Paz, J. C. (2014). El humanista Georg Hummelberg y las anotaciones del códice Harley 4986 (en Codices manuscripti & impressi. Zeitschrift für Buchgeschichte 95/96). Outros recursos de información (repositorios dixitais de manuscritos medievais, bibliografía específica, catálogos de manuscritos, etc.) se indicarán nas aulas e na plataforma de teleformación.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.